

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
 6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 VATRO J. GRILL, Editor

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto \$2.00
 za 6 mesecev .....\$1.10; za 3 mesece \$0.55
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
 za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26 h, 1918
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
 Act of Congress of March 3rd, 1879

104

KROKODILOVE SOLZE

"Ameriška Domovina" zadnje dni pretaka krokodilske solze nad sodnikom Lauschetom, češ, zakaj on ni danes župan Clevelanda namesto Burtona. V svoji dvorečnosti je šla celo tako daleč, da je ponatisnila del govora, ki ga je imel kongresman Sweeney, ki je javno pribil, da je bil Gongwer in nihče drugi kriv, da Lausche ni bil nominiran za županskega kandidata, ker je pač hotel, da njegov ljubljenec Miller še enkrat zasede županski stolec.

To je ista "Ameriška Domovina," ki že skozi dve leti brez prestanka obliva z gojnicjo Sweeneyja in druge demokrate, ki se borijo proti Gongwerjevi samopasnosti v stranki, in to je ravno ista A. D., ki je tiste dni zadnje poletje, ko je "Cleveland Press" pozival Lauscheta, da postane proti-mašinski županski kandidat, skrajno previdno držala jezik za zobmi, ker se je bala zamere pri njegovem veličanstvu Gongwerju in njegovemu slugi Millerju, in tudi ravno ista A. D., ki je še komaj dober teden nazaj s propagando za Dammovega councilmanskega kandidata v 23. wardi, kot tudi z bojnimi klicem za Millerjevo zmago pomagala utrjevati prestol Gongwerjevega gnilega režima! Zdaj pa tak jok in stok nad Lauschetom! Takega početja morejo biti sposobni pač le patentirani hinavci.

"Enakopravnost" ni noben organ demokratske stranke in se tudi ni nikoli hlinila kot kaka posebna prijateljica Lauscheta, ampak tisti čas, ko je bilo na tehnični vprašanju, ali naj naš rojak in sodnik postane županski kandidat, je naravnost in brez obotavljanja povedala, kje stoji in naprej obljubila, da ga bo podpirala. Niti takrat niti sedaj si ne domišljamo, da smo storili s tem kako junaško delo, temveč zavzeli smo pač stališče, ki se nam je zdelo pravilno, pošteno, in tudi rojaško, ako hočete.

Če bi kdo med nami imel sedaj pravico koga objokovati, bi bila to "Enakopravnost," zelo slabo pa se ta vloga prilaga gospodi pri A. D., ki je takrat, ko je bil čas govoriti, junaško držala figo v žepu in z največjo hladnostjo gledala, ko so mašinski hlapci tiste dni kot za stavo tekali od hiše do hiše v 23. wardi ter pobirali podpise slovenskih državljanov za Millerjevo župansko kandidato, da bi nametali čim več zavir na Lauschetovo pot ter mu že naprej izpodkopali teren med njegovimi lastnimi rojaki, ako bi se končno odločil, da bi kandidiral za župana.

Vzpričo klaverne vloge, ki jo je igrala A. D. v tej epizodi bi bil zanjo pač najbolj primerno, da bi sedaj vsaj molčala in pustila, da bi zagrne usmiljen plašč pozabljenosti. Vsaj tako bi ravnal človek, ki ima količkaj čuta dostojnosti in spoštovanja do sebe in drugih. Bil bi seveda preveč, če bi pričakovali kaj takega od ljudi pri A. D., ki nikoli ne morejo zamuditi nobene prilike, da odprejo svoje "veliko srce," in da se rinejo v ospredje, pa če jih kdo kliče ali ne.

Plesna veselica Makabejev št. 1288

Cleveland, O.

Malo novic je bilo v zadnjih treh ali skoro štirih letih, ki bi bile vesele za naše Makabejce. Ali veselilni odbor društva "Carniola Tent" 1288 se je končno zglasil in pripravil nekaj posebnega za letošnjo veselico. Društvo "Carniola Tent" deluje v Clevelandu že približno 25 let in vse članstvo, ki pripada temu bratskemu društvu, je bilo zadovoljno s poslovanjem istega. Zadnja leta nas je vse tlačila mora depresije, nobenemu posamezniku ali bratskemu društvu ni prizanesla, sleherni je občutil udarec te počasoma odhajajoče depresije, zaradi tega naše društvo ni hotelo prirediti veselice ali drugih prireditev, ker ni hotelo nadlegovati svojega članstva in ostalega občinstva.

Sedaj je pa opaziti, da se mora depresija počasi nekoliko umika in da druga naša bratska društva prirejajo zabave in plesne veselice, da se zopet oživijo in pokličejo skupaj svoje članstvo, da se zopet spoznajo kot pravi društveni bratje. Imeli smo zadnje čase v naši naselbini veliko banketov, raznih veselic in proslav 25 letnic, iz česar se vidi, da se zopet vse oživlja in se skuša pozabiti na depresijo. Da pride zopet po štirih letih članstvo našega društva "Carniola Tent" skupaj v bratske prijateljske stike z drugimi in se zopet pošteno in prijateljsko zabava v krogu bratov Makabejev in njihov prijateljev, je veselilni odbor našega društva pripravil za soboto 16. novembra domačo plesno veselico, katera se bo vršila v Avditoriju Slov. Nar. Doma na St. Clair Ave.

Kaj vse bo na programu, ne morem povedati, ker je to najbrž tajnost odbora. Vem pa toliko, da bo igral plesateljskim znani Barbičev orkester, za žene in lačne pa bodo skrbeli naši izurjeni kletarji, v kuhinji pa dobre kuharice. Pripravilo se bo vse potrebno in postrežba obeta biti izvrstna.

Članstvo kot tudi ostalo občinstvo je vjdno vabljeno, da posesti to bratsko društvo. To društvo je eno izmed najmočnejših kar je Makabejev v državi Ohio. Podpira svoje člane, kakor tudi naše slovenske, narodne kulturne ustanove, ker so sami Slovenci včlanjeni v tem društvu.

Torej še enkrat naj povem, da bo veselica društva "Carniola Tent" v soboto zvečer dne 16. t. m. in naj ne bo nobenega člana tega društva, da se ne bi veselice vdeležil. Vljudno je pa tudi vabljeno vse cenjeno občinstvo, da ob tej priliki posesti brate Makabejce. Torej na svidenje!

Poročevalce

Prireditelj zbor "Cvet"

Slovenski pevski zbor "Cvet" na Prince Ave., je zadnje nedeljo predstavil na odru Slovenske delavske dvorane opereto "Gostilna pri gozdnem miru" pod vodstvom g. Semeta. Čeprav je to mala naselbina v tem delu mesta, je bila opereta krasno igrana in dvorana je bila polna navdušenega občinstva, ki je burno aplavdiralo igralcem, pevcem in pevovodju.

Priporočam, da ta naselbina tudi v bodoče prireja enake stvari, da se jezik, ki je najljubljajši simbol za ponos bodoče slovenske plemenitosti v tuji deželi goji naprej. Čestitam pevskemu društvu

Cvet, pevovodju g. Semetu in vsem, ki so delovali za tako lepo prireditev, kot je bila v nedeljo.

Dr. Puharič

Društvo "Slovenski Dom"

Euclid, O.

Na večer 27. novembra, to je ravno pred zahvalnim dnem, vsem prav ljubeznivo naznanjam, da si ta večer rezervirate, da za gotovo pridete v Slovenski Društveni Dom. Naše društvo "Slovenski Dom" št. 6 S. D. Z. priredi ta večer prav imenitno veselico, v našem taborju v Slovenskem Društvenem Domu. Smelo lahko trdim, da take zabave se ne dobi vsak čas. Kaj bo vse na tej veselici, naj danes

Proslava 25-letnice SDZ v Collinwoodu

Cleveland, Ohio

Da, tako se govori že nad 6. mesecev na društvenih sejah, na sestankih pripravljalnega odbora, kakor tudi po domovih, kjer je naše članstvo nastanjeno. Da pa bo ta proslava impozantnejša, se je članstvo 3 društev zavzelo, da se skupaj napravi to proslavo namreč društvo št. 23. (ženske) kjer so matere članice dr. št. 27, kjer so očetje, in dr. št. 45, kjer je mladina. Da se je prišlo do tega sklepa da napravimo skupno prireditev, nas je vodilo prepričanje, da se bo udeležila in zabavala cela družina. To je, da bo oče vedel kje je mati in mati vedela kje je oče, in obadva vedela kje so njihovi sinovi in hčere. Ali ne bo to nekaj prijaznega za pogledat? Priporočam članstvu sobratskih društev, da pridete pogledat in se prepričat. Pripravljen je izvrsten program, kateri se prične ob 3. uri popoldne, ter se bo nadaljeval do ponedeljka. Da pa ne bi kateri prezrl datuma te proslave, naj vam povem, da se bo ta proslava vršila v nedeljo, 17. nov. v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Ne vidi se mi potrebno, da bi opisoval program, kjer je že istega itak opisal br. Durn, tajnik dr. št. 27. Potrdim pa lahko, da bo program zadovoljil slehernega, kateri bo navzoč. Zgodovina iz minulih prireditev teh treh društev nam priča, da bo tudi to pot postreženo vsem udeležencem. Samo ob sebi je umljivo, da društva prirejajo od časa do časa svoje prireditev, toda ta prireditev je nekaj več kot navadna. Na tej prireditvi se bo slavilo srebrni jubilej ali 25 letnico obstanka naše organizacije S. D. Z., katere član ali članica, vsaj upamo ste tudi vi. Kot častne goste bomo imeli med sabo gl. predsednika, F. Černeta in gl. tajnika J. Gornika, za te sem gotov, toda čul sem, da nas mislijo presenetiti tudi ostali gl. odborniki?! Kličem vam dobrodošli, pa brez bojzani, ako si ne upate drugače, pa pripeljite s seboj "častno stražo."

Obhajanje srebrnega jubileja bratske in dobredelne organizacije kot je Slovenska Dobrodelna Zveza je pomenljiv datum za nas Slovence, živeče na tujih tleh, in nekaj, kar se ne bi smelo prezreti, posebno pa še med članstvom in upam, da se članstvo zaveda tega, kajti aktivnost organizacije in društva je aktivnost članstva. Kjer je članstvo aktivno, je aktivnost tudi pri društvu in organizaciji. Da nismo Slovenci aktivni, tega nam ne more nikdo predbacivati, ker naše dosedanje delovanje govori dovolj glasno. Naše

samo to poročam, da pazno sledujete naše časopisje, kjer bo vse pravočasno poročano.

Brhka dekleta in pridne žene našega društva, pa tudi fantje in možje so kaj pridno na delu, kjer pripravljajo za kar najboljši program.

Vsi novi bojevniki in bojevnice našega društva in naše dične Slovenske Dobrodelne Zveze, katerih je pač lepo število, ki so pristopili v naše vrste tekmo zadnje kampanje, pridejo ta večer v naš tabor, da skupaj proslavimo in zahvalimo za napredek društva in Zveze.

Cenjeni glavni uradniki in uradnice, ne pozabite tega večera, prvo vabilo je tu, drugo pa že še pride. Pa bratje in sestre naših sobratskih organizacij, zvez in jednot, trdno upam, da nas ne boste prezeli ta večer. — Za društvo št. 6. SDZ,

Frank Koston

bratske organizacije in naši Domovi so porok temu, brez da bi še omenjal ostale ustanove, katerih imamo toliko, da se lahko kosamo z vsakim drugih narodov v Ameriki.

Da se pa ta moj dopis ne bo preveč zavlekel je boljše, da končam, ter vas vse in vsakega vabim, da posesti našo proslavo, v nedeljo, 17. nov. ob 3. uri popoldne v S. D. D., na Waterloo Rd. Vstopnina je malenkostna, za popoldne in zvečer samo 40c ako ostanete v dvorani, ako pridete samo zvečer pa 25c. Za zabavo bo preskrbljeno, v spodnji dvorani bodo igrali Kristof bratje za starejše, za mladino v zgornji dvorani pa Jack Nagel orchestra. Tudi večerja za vse tiste, kateri mislijo ostati za zvečer in za zunanje goste bo pripravljena. Kakor tudi običajno za suha grla bo na razpolago, kar si boste izbrali.

Torej na svidenje v nedeljo na proslavi 25 letnice S. D. Z., katero priredijo tri skupna dr. št. 23, 27, 45 v Collinwoodu. J. F. Terbizan, predsednik dr. 27 in pripravljalnega odbora.

Prešernov koncert

Chicago, Ill.

Različne organizacije, ki so prirejale zabave v poletnem času, so morale prekiniti. Ker nismo gospodarji narave, zato pa moramo delati kakor nam narava ukazuje. Od sedaj naprej, do spomladi, se bomo morali zabavati v toplih dvoranah.

Raznovrstne organizacije se pripravljajo na koncerte in druga različna razvedrila, in v istem smislu je tudi pevski zbor "France Prešeren" pripravljen za svoj jesenski koncert z bogatim programom, ki se vrši v nedeljo dne 17. novembra v SNPJ avditoriju na Lawndale Ave., 27 ulica.

Program se prične točno ob tretji uri popoldan, to pa zaradi tega, ker bo sodelovalo več pevskih zborov na koncertu Prešerna in povrh tega bo pa še igrana krasna igra, ki je od konca do kraja polna smeha.

Prosi se torej cenjeno občinstvo, da upošteva omenjeno uro, da ne bo kateremu žal če bi kaj zamudil.

Vstopnice so jako zmerne cene, če se upošteva program ki bo izvajal. Dobite jih pri vseh članih pevskega zbora, še censte je kot pri vходу. Kar se tiče postrežbe za prazne želodce in suha grla, to že vsak dobro ve; če je bil kedaj na Prešernov koncertu, da je bil zadovoljno postrežen v vseh ozirih.

V zgornji dvorani bo igral izvrsten orkester, med programom in po programu. V spod-

"Sinko," je rekel oče, "pomni, da te tepem zato, ker te ljubim!"

"Oh!" je vzkliknil deček, "da bi že skoro toliko zrastel, da bi vam mogel vrniti vašo ljubezen!"

Stric: "Ako ti mama da eno veliko in eno majhno jabolko in ti reče, da enega daš svojemu bratu, katero jabolko bi mu dal?"

Janezek: "Katerega brata mislite, velikega ali malega?"

Če bi bili ljudje res tako dobri kot se delajo, bi moral sveti Peter že davno pred vhomom v nebesa obesiti tablo z napisom: "Samo stojišča še na razpolago!"

nji dvorani bo pa igral naš stari rojak Pucelj z svojo orkestro, vse ga že pozna, da je fant od fare—

Naj še občinstvo seznanim zaradi igre, katera bo igrana na tej prireditvi. Je ime "nezakonsko dete," katera še ni bila igrana v Ameriki, je pa zelo zanimiva, ter resnična in vse to se dogaja po svetu ravno v sedanjem času.

Pevski zbor Prešeren se je še vedno potrudil z glasbo in tudi z dramo, da je dal čimveč užitek posetnikom na svojih koncertih.

Kdor torej ljubi petje in dramo bo gotovo prišel na naš prihodnji koncert, dne 17. novembra.

Prijatelji delavei in delavke, podpirajmo delavske organizacije, edino to je cilj napredka in življenja.

Zbor Prešeren Vam v naprej kliče dobro došli. Na svidenje 17. nov. je Prešernov dan, v dvorani SNPJ Auditorium.

Za publikaški odbor.
 Victor Zupancic

Izkušeni delavec

dobi delo na farmi. Zglasite se po 5. uri zvečer na 2913 E. 57 St., ali pa pokličite Diamond 2925

Opremljeno spalnico

z vsemi udobnostmi se odda v najem poceni. Vpraša se na 1067 Addison Rd.

Dekleta in žene

Ne čakajte, naročite svojo fino Sterling sukno sedaj direktno iz tovarne, dokler je izbora še popolna in dokler dobite iste še po sedanjih nizkih cenah. Lahko plačate nekoliko takoj in drugo pozneje.

Prosimo, dajte mi priliko, da vam razkažem najnovejšo Sterling sukno in to če kupite ali ne.

Oglasite se, pišite ali telefonirajte, da vas peljem direktno v tovarno, kjer si lahko izberete sukno, kakršno sami želite in to od \$5.00 do \$35.00 cene, kakor kje drugje. Se vam pripoča

Benno B. Leustig

1034 Addison Rd.
 Tel.: ENdicott 8505

Angleška "volilna" politika

Volitve 14. novembra

V Angliji se bližajo parlamentarne volitve, ki se utegnejo izvesti že novembra meseca letos. Konservativna, oziroma nacionalna vlada, hoče zaradi tega izbrati protivno razpoloženje naroda s tem, da tako odločno nastopa v italijansko-abisinskem sporu za mir, kar ni storila ne v japonsko-kitajskem in ne argentinsko-bolivjskem sporu. Z ozirom na to razpoloženje bo konservativna vlada, če ne nastanejo novi voljni zapletljaji, poizkusila čimprej izvesti parlamentarne volitve.

Glavne stranke so že določile število svojih kandidatur. Konservativna stranka postavi 490 kandidatur. Pri zadnjih volitvah je pod geslom "nacionalne" vlade konservativna stranka dobila 470 mandatov, kar je rekordno število, a je pozneje v naslednjih volitvah izgubila deset mandatov, ki so jih priborili laboristi.

Vsekakor so nadomestne volitve barometer, ki kaže, da pri letošnjih volitvah konservativci ne bodo izvajali vsaj ne toliko števila mandatov, da bi lahko sestavili popolnoma samosvojo vlado. To bi pa pomnilo, da pride v kratkem do novih volitev, katerih bi laboristi nedvomno dobili relativno večino mandatov, to je postali najmočnejša parlamentarna stranka.

Laboristi (delavska stranka) postavijo 505 kandidatur, kar priča, da upajo na velik volilni uspeh. Laboristi imajo sedaj 60 poslancev, po novih volitvah pa preti verjetnost konservativcem, da ne bodo imeli več absolutne večine, kakor sedaj.

Liberalci imajo sedaj 37 poslancev, Sir Samuel namerava postaviti pri volitvah 400 kandidatur. Stranka pa nima bodočnosti. Druga skupina liberalcev, Sir John Simon, nacionalni laborist MacDonald in skupina Lloyd Georgeja so postranskega pomena.

Komunisti nimajo v spodnji dvorani nobenega poslanca.

Z ozirom na volitve se vrše pogajanja med delavsko stranko in združenijskim laboristi, da se organizira čim večja združena Angleško združenijsko, ki šteje okoli sedem milijonov članov, je jako konservativno, ne posega v politiko. Pozitiven uspeh pogajanj pa bi znatno ojačil delavsko stranko in radikaliziral angleške delavske množice.

BERAŠTVO V AMERIŠKIH MESTIH

Pod pritiskom nujne sile se godi, da v bupana mati ali zmedeni oče prosjati na cesti, predno se zmisli obrniti se na obstoječe socialne ustanove za pomoč. Ali profesorji, slabi in dobrih časih. Ameriške dobrodelne organizacije so mnenja, da simpatija kazana beraču ni na mestu in da večina beračev škodo njemu samemu. Kar večina beračev potrebuje je socialna prilagoditev, skrb za strani organizacij in zdravnikov.

Četvorica ameriških mest, New York, Cleveland, St. Louis in Los Angeles, imajo urade za prosjake (Mendicancy Bureau), ki se ukvarjajo s problemom beračev. Prosjaki se uvajajo pred ta urad, kjer jih njihov individualni problem preučujejo. Dana jim je oskrba s strani dobrodelnih organizacij in so zdravniško pregledani. New Yorku so prišli pred newyorški urad profesionalni berači 3290 od zacetka tega leta, in od teh je 90 odstotkov bilo bolnih in mnogo jih je bilo tudi duševno abnormalnih. Kronični alkoholizem je bil najpogostejši vzrok telesne onemoglosti.—FLIS.

VISOKO ČELO — VISOK DUH?

Antropolog Ameriškega narodnega muzeja v New Yorku dr. Aleš Hrdlička je meril veliko število čel, da bi ugotovil, ali ustreza visokemu čelu, kakor je to običajno mnenje, tudi visoka inteligenca. Pri teh meritvah je našel, da imajo najvišja čela Eskimi, namreč povprečno 2 in 3/4 palca. Drugem mestu so ameriški zamorci z 2 in 3/4 palca. Tudi Indijanci imajo čela, ki po visokosti zelo prekašajo čela povprečnih Američanov belega plemena. Ti imajo le 2 in 3/4 palca visoka čela. Najvišja čela imajo med lokožci Iri (isto kakor Eskimi), približno 3 in 1/2 palca. Čela Indijancev, Armenov, pa spadajo med ljudstva z nizkim čelom. Hrdlička je meril čela članov ameriške narodne akademije in neinteligentnih Američanov, pa ni našel med njimi nobenih razlik.

Dekle z enim licem

Navkreber, navzdol je tekal pismoša Hanao bos po gra- ri stezi. V istem taktu so zvanjali majhni kraguljčki s sulici, ki jo je držal v roki. Vse leto je tekal Hindu po poti; po dvakrat na teden, prav je silno pripekalo son- ce, prav so divjali snežni vi- jari. Po dvakrat na teden, najset milj daleč — od Lato- ga do vasi Jogu pod Himalajo. Spomladi je bilo in pot je bi- la lepa in ne da bi se ustavi- l, tekel Hanao v istem taktu. Hanao je oboževal dekleta. Celo njegove noge so stopale v taktu njenega imena: "Rup- li Rupli. Sveža je bila ko ju- nje rosa, a objublili so jo. Hanao, bogati Hualalu pa debel seroden. Ona je imela pet- deset let, on pa petdeset; on je bil bogat, pismoša pa siro- tina. Kako bi se mogel meriti bogatim?

je šel do mozga, je zadegal Hanao sulico v zverino. Kragulj- čki so zavreščali, zverina je iz- ginila med grmičjem. Hanao je planil k dekletu. Vzel jo je v naročje. Skozi dre- vesne krošnje je padala slabot- na luč na njen obraz, čigar levo lice je bilo razcefrano. Stemnilo se je. Hanao je z Rupli v naročju tekel na vso moč h koči njenih staršev. Kot bi mignil, se je napolnila z ljud- mi. Izpraševali so, domnevali, svetovali, a vsi so bili ene mi- sli: "Umrla bo!" "Saj je najbolje," je dejal nekdo, "ker — kdo bi se poročil z dekletom, ki ima le pol obra- za!" "Grem v Jogu po sahiba," je hripavo dejal Hanao Ruplinemu očetu. "Zdaj, ponoči?" je oče raz- burjeno ugovarjal. A Hanao ga niti slišal ni več, zvončkanje njegovih kraguljč- kov se je že izgubljalo v temi. Že od davi ni imel ničesar v ustih. Lakota in utrujenost sta mu jemala moči. A z vso silo je hitel dalje. Mesečina je raz- svetljevala grapo. Zgrozil se je. Ničesar se ni tako bal ko duhov hudovnih ljudi. In ta grapa je bila polna hudobnih duhov. Medlo se je svetlikala ozka brv med drevjem. Srce mu je za- stajalo. V ozračju ga je, pri- pravljena, da naskoči, ovirala neznanstvo velika, siva prikazen. Pot mu je curkoma lil po vsem telesu. Ker je tako hitel, mu je odpadla sulica z roke. Reško so zaženketali kraguljč- ki skozi noč. Prestrašen je ob- stal, se obrnil in zavpil: "Rup- pli!" Oblak se je nagrmadil na lu- no, prikazen je izginila. Trešč- se po vsem životu, je Hanao prekoračil zlohotno brv. Med vejevjem so zavreščali glasovi. Tedaj je zagrmelo in huda ne- vihta je lomila drevje, dež je lil in curki so ga bičali po obrazu. Le s težavo se je pomikal da-

lje. V pljučih ga je skelelo, sr- ce pa mu je divje kljuvalo v pr- slih. A dalje, dalje je moral. Tujcev šator pe zadržetal in Evropec se je zbudil. — Naglo se je obul in vzel sve- tilko v roko. Pred vhomom je ležalo vse z blatom oškroplje- no, komaj sopihajoče bitje, ki je zaman skušalo vstati. "Kdo za vruga pa si?" Sluge so se radi hrupa prebu- dil in so hoteli skupaj. "Pismoša!" so vzkliknili, ko so spoznali Hanaa. Izlahka je Evropec pobral Hinda in ga položil na svojo posteljo. "Žganja in mleka!" je naro- čil, a neki domačin, ki je bil večje angleščine, je raztolmačil zdekletom, ki ima le pol obra- za. "Pravi, da je medved napa- del neko deklico v Latani in vas prosil, da pojdite k njej, sicer bo umrla." Čez štiri dni je stopil Hanao v kočjo staršev uboge deklice. Ruplin oče in bogatin sta ravno govorila. V tem hipu je prišel zdravnik izza pregrinjala. Mato deklice je šla za njim. "Ni tako hudo," je dejal sa- hib. "V vojni nisem skozi tri leta drugega delal, ko da sem iz polovičnih ljudi prirejal cele. Deklica bo ozdravela!" Zasm- jal se je in odšel. "Zahvaljen Bog in doktor sa- hib," je vzkliknil oče. Bogatin je nekaj zagodrnjal. "Rupli bo ozdravela. Svatbo bomo preložili za dva meseca ali tri," je menila mati. "Morda bo le prišel kdo, ki to vzel deklice s polovičnim o- brazom za ženo!" je sirovo za- brusil debeluhar. A ko se je ozrl na Hanaoja, jo je naglo pobrisal iz kočje. Hanao se je po prstih pribli- žal postelji in pokleknil. "Rupli!" Njene velike oči so se skozi nebroj ovojcev zazrle vanj. "Sem slišala," je zašepetala, "a saj se le ne moreš poročiti z menoj — moj obraz..." ". . . je zmeraj v mojem sr- cu..." Ali ti nisem rekel ta- ko?" je tiho odvrnil Hanao.

IZ PRIMORJA

Koptski križ iz Aduie v Kopru? Tržačan Aleksander Bizjak, veliki iredent, poročen s Kopr- čanko Tommasi, je med okupa- cijsko vojno Avstrije v Bosni zbežal v Italijo, kjer je postal inženjer. Po italijanskem po- razu pri Adui 1896 se je podal v Massanuo, kjer so gradili pri- stanišče in l. 1930 umrl v As- mari. L. 1896 pa se je nahajal v italijanski Afriki tudi brat Bizjakove žene Ivan Tommasi iz Kopra, kjer je stanoval pri svoji sestri in njeni hčerki, ki je danes voditeljica tamošnje pošte. Tujak je Ivan Tommasi od pokojnega svojega svaka A- leksandra Bizjaka prejel v dar koptski križ, ki se je v onih dneh, ko je Menelik porazil ita- lijansko vojsko, nahajal v cer- kvi v Adui. Kako je ta križ pri- šel v Bizjakove roke, se ne da več ugotoviti. Križ je prišel v Koper, kjer ga še dobro pomni- jo. Zdaj se je spomin na ta križ vsled dogodkov, po katerih je prišla v posest Aduie zopet italijanska vojska, obnovil in križ iščejo, ne da bi ga bili mo- gli do sedaj izslediti. Neki Vik- tor Kočvar v Kopru, ki je siro- dnik omenjenih družin, ta križ še dobro pomni. Velik je oko- li 70 cm, je iz medi in ima dve prečnici, od katerih je zgornja krajša, dolnja pa širša kakor je to navada koptskih cerkvenih umetnikov, pa vse bizantinske cerkve sploh. Vsekakor zani- mivi in po vsej priliki zelo sta-

ri križ, ki predstavlja veliko u- metniško vrednost, išče zdaj o- blast sama, da bi ga vrnila koptski stolnici v Adui. **Novo juno** so odkrili v Istri, in sicer na ju- gu v selu Buršiči. Jama je v zvezi z glasovito pazinsko ve- ljamo. V jami je jezero in je ekspedicija v njej odkrila tudi še marsikaj zanimivega. **Nova župana** V Malem Lušnju je odstav- ljen dosedanj načelnik občine Plitky, a na njegovo mesto je imenovan Adorni. V Marezi- gah v koperskem okraju je od- stavljen Parovel, na njegovo mesto pa pride Chiades. **TRST** **Požar** je izbruhnil v sedežu družbe za ahimijinij v Barkovljah. Škoda, je precejšnja. **Minister za javna dela Cobolli Gigli** se je nahajal v Julijski Bene- čiji. Ogledal si je cestna dela in preletel v avtomobilu istrsko o- brežno cesto, potem pa postojn- sko. V Sežani je bil slovesno **5 sob** vse moderno urejeno; garaža, se odda v najem. Vpraša se na 1240 E. 176 St. **Stanovanje** s 4 sobami, spodaj; kopalnica in klet za pranje, se odda v na- jem poceni. Vpraša se na 16011 Šaranac Road.

sprejet od inspektorja kraških fašijev Graziolija. Zagotovil je kraško prebivalstvo, da se duce vedno zelo briga zanj. Vrnivši se v Trst, je minister šel po- gledat javna dela v Dolini ter se ogledal tudi v Škednju. **Novo čistilnico petroleja** zidajo v Zavljah pri Trstu. Ta čistilnica bo lahko rafinirala do 300,000 ton petroleja in izde- lovala tudi vse vrste petrolejevih derivatov in asfalta. Oskrbo- vala bo tudi podonavske drža- ve Levanto. Zelo prav bo pri- šla za oskrbo motoparnikov. Obratovati bo začela prihodnje- ga januarja. Sirovine bo dobi- vala iz Romunije in Iraka. Ta- ko bo Trst postal najbolj va- žen petrolejski center na Jadr- nu. Producirala bo tudi benom, ki ga je Italija dozdaj dobivala iz Anglije na leto do pol mili- jona ton. Za Trst bo kajpada taka velika tovarna velike va- žnosti. Tovarna je last akcijske družbe Aquila. **Stiridesetletnico službovanja** je praznoval dr. Y. de Parisi, ki vodi znano 130 let staro tržaško spedicijo blaga.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

NAZNANILO
Cenjenemu občinstvu naznanjamo, da smo dobili dovoljenje za prodajati žga- nje in sedaj vam lahko postržemo z vsakovrstno ploščo — 6% pivom, vinom in žganjem. Serviramo tudi okusen prigrizek. Vsak petek in soboto igra fina godba. Se pripravljamo vsem prijateljem in znancem, da nas obiščete.
LOUIS SABATOVIČ, 6911 ST. CLAIR AVENUE
NE TVEGAJTE — IGRAJTE SE VARNO
Z VASIMI HRANILNIMI KNJIŽICAMI NA POSOJILNICAH
Kupite pohištvo, peči, preproge, radio aparate, električne ledenice in pralne stroje.
Mi plačujemo najvišje cene na trgu za hranilne knjižice. Mi prodajamo naše blago po najnižjih cenah.
THE KRICHMAN & PERUSEK FURNITURE CO.
15428-32 WATERLOO RD.
ODPRTO OB VEČERIH KEnmore 0164 VOGAL E. 156 ST.
Poleg Ben Franklin 5 & 10 Cent trgovine.

Domači mali oglasnik
Spodaj najdete seznam raznovrstnih domačih trgovskih podjetij in obrtnikov. Naše čitatelje, gospodinje in gospodarje, opozarjamo, da čitajo te oglase ter da se pri nabavljanju potrebščin in drugih trgovskih poslih ozirajo na te trgovine in podjetja. Trgovce in obrtnike, ki še niso zastopani v "Domačem malem oglasniku" pa vabimo, da se prigrasijo. "Domači mali oglasnik" bo priobčen enkrat na teden.

BOŽIČ V JUGOSLAVIJI
PRIDITE! PREZIVITE BOŽIČNE PRAZNI- KE V STARI DOMOVINI
Parniki iz New Yorka:
New York - - - - - 5. decembra
Bremen - - - - - 7. decembra
Hansa - - - - - 12. decembra
(Preje Albert Ballin)
Europa - - - - - 15. decembra
Ekspressni vlak ob BREMEN in EUROPA v Bremerhaven jamči udobno potovanje do Ljubljane. Istotako točne zveze iz Hamburga.
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
1119 EUCLID AVENUE, CLEVELAND, O.

VABILO NA JUBILEJNO SLAVJE S.D.Z. v Collinwoodu
katere priredijo SKUPNA DRUŠTVA ŠT. 23, 27, 45 S. D. Z.
V NEDELJO, 17. NOV. 1935
v obeh dvoranah Slov. Del. Doma, na Waterloo Road.
Pričetek programa ob 3. uri popoldne. Zvečer ples v obeh dvor- nah. Pri programu sodelujeta pevka zbera "Zarja" in "Jadrán." govornica bosta gl. predsednik Frank Gerng in gl. tajnik John Gor- nik, podana bo živa silka, deklamacija, petje, godba, umetni ples itd. Zvečer pri plesu v avditoriju igra Jack Nagel orkester, v spodnji dvorani pa Kristof bratje. Servirala se bo okusna večerja. Oddalo se bo "Door prize." — Vas vlijudno vabijo SKUPNA DRUŠTVA.

BEER GARDENS
FR. MIHČIČ
7202 ST. CLAIR AVENUE
Gostilna
6% pivo, vino in dober prigrizek.
Se priporočamo za obisk

CVETLIČARNE
Imamo cvetlice za vse namene.
Dopoljemo brezplačno kamorko- li v mestu.
Frank Jelerčič
15302 Waterloo Road
KEnmore 0195

Ignac Slapnik, st.
CVETLIČAR
6102 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 1126

KROJAČI
Chas. Rogel
Krojačnica in čistilnica oblek
Oblike po meri narejene ne stanejo več.
6526 ST. CLAIR AVENUE

Andrew Strbenk
1121 East 61 St.
Krojačnica in čistilnica moških in ženskih oblek
Se priporočam.

KLEPARSTVO
FRANK KURE
Popravljam strehe, žlebove, forneze, itd.
1118 EAST 74th ST.—ENdcott 0439

POZOR!
Ako potrebujete popravila pri vaših žlebovih, strehah in forne- zih, pokličite nas, ker vam da- mo prvovrstno blago, točno po- strežbo in zmerne cene. Se toplo priporočamo.
JERRY GLAVAC
1052 ADDISON RD.
HEnderson 5779

MLEKARNE
Za prvovrstno potrežbo, najboljšo mleko in druge potrebščine, pokličite
RACE DAIRY
1028 E. 61st ST.—HEnderson 1786

EDNA DAIRY
6302 Edna Ave.—HEnderson 7963
Anton Znidarič, lastnik
Pijte naše mleko, ker je čisto in zdravo

NICK SPELIC
Slovenska moderna mlekarna
1047 EAST 66th PLACE
HEnderson 2116
Vedno prvovrstno mleko in smetana

FRANK RACE, ST.
1083 E. 68th ST.—HEnderson 4926
MAYFLOWER DAIRY
Naši mlečni produkti so prvovrstni

LYON DAIRY
1166 E. 60th ST.—HEnderson 5832
Joseph Glavan, lastnik
Pri nas dobite vedno čisto in zdravo mleko

FRANK BUTALA
6410 ST. CLAIR AVE.
Fino obuvalo poceni
JIFFY for CALLOUSES
Guaranteed to peel callouses off entirely
Ask for Jiffy!
JIFFY-25¢

PEKARIJE
Charles Zupancič
Moderna pekarija
6413 ST. CLAIR AVE., v. SND

RESTAVRACIJE
PAULICH'S RESTAURANT
5238 ST. CLAIR AVE.
Vsakovrstna domača jedila in naj- boljše pivo

RAZNO
August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
v Slovenskem Nar. Domu.
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino to- čno in po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslo- vanske znamke.

PO
najnižjih cenah dobite pohištvo, peči, pralne stroje, radio apa- rate, električne ledenice, svetil- ke, preproge in sploh vse za dom, pri
LOUIS OBLAK
Trgovina s pohištvo
6303 Glass Ave.
HEnderson 2978

JOHN MIKUŠ
6607 EDNA AVE.
Izdelaevalec piano in kromatičnih har- monik. Izvršujem tudi popravila na vsakovrstnih harmonikah. Delo lično z okraski in trpežno.

JOHN SUSTER
1148 EAST 66th STREET
Krojačnica in čistilnica moških in ženskih oblek. Se priporočam.

SLAŠČIČARNE
Peter Mukavetz
1231 EAST 61st STREET
Slaščičarna in fino pivo

WINERIES
ANTON KOROŠEC
1063 ADDISON ROAD
ENdcott 3571
Nabavite si fino vino na drobno ali debelo, pri nas.

GASOLIN
MIKE POKLAR
E. 43 St. in St. Clair Ave.
Pennzoil Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna po- pravila na avtomobilih.

Za svobodo in ljubezen

Marko Stojan
Roman iz Balkana.

Prijateljta sta poslušala to povest z globoko presunjenostjo; ko je bila končana, je vprašal Ivan, kakor da hoče najti Brownu vsaj iskrico tolažbe:

"Ali pa veste z gotovostjo, da je mlada dama res utonila? — Kakšne dokaze imate o tem? ... Zarek mesečine je posijal ta hip na Amerikančevu obličju, ki se je skremžilo in spačilo v čudnem, pošastnem rezanju. Mr. Brown se je sklonil tesno k Ivanu in dejal šepetaje:

"To je ravno, da nimam dokazov! ... Prav nobenih dokazov nimam o tem; kdo ve, ali se je sploh zgodilo? Človek božji, ladije z imenom "Pennsylvania" morda niti ni ... in še manj se je potopila ... Veste, prijatelj, stvar je kratko ta, da sem zakrivil povsem drugačen zločin, še mnogo strašnejši od onega, ki sem vam ga povedal ... A tistega ne izdam nikoli! All right — lahko noč, prijateljta; ..."

Nekaj mrzlega je streslo Ivana in Dušana ob teh besedah; naš rojak je dregnil pobratima s komolcem, dočim je Amerikanec vstal in se napotil s čudnimi, trudnimi koraki proti selu. "Blazen je! ..." je šepnil Dušan. "In mi nismo opazili tega ... Kdo si je mislil; ..."

Ta trenotek pa se je začel na cesti peket konjskih kopit; prijateljta sta prisluhnila.

Bila je družba jezdecov; trije so jahali spredaj, ostali v spoštljivo razdalji. Kolikor se je dalo spoznati, so vsi nosili uniformo turške armade. Jedva deset korakov od Ivanovega in Dušanovega skrivališča pa se je ta trojica ustavila; tudi spremljevalci so obstali.

Prijateljta, ki nista mogla več neopaženo zapustiti svojega zavetja, sta se potuhnila v temi in pritegnila sapo. Neznani jezdec so obudili mahoma njihovo zanimanje in napeto sta prisluhnila, ko se je začel med prvimi tremi razgovor.

"Dalje nocoj ne jašemo več," je dejal srednji izmed trojice svojima spremljevalcema. "Opasno je to; po zanesljivih izvestjih se pripravljajo zopet obširno gibanje čet, s katerimi se ne maramo srečati. In ko bi tudi ne bilo te srbske kanalje — vrag nas lahko zanese naravnost v naročje Alija Kemala ali pa njegovih zasledovalcev ... sredi noči in še nepripravljene po vrhu! ..."

"Kakor nas je že parkrat ukanih slučaj," je nadaljeval njegov levi pribočnik, "res ni izključeno, da se zgodi kaj takšnega. Strinjaj se z mnenjem ekscelence; nočnega srečanja s svojimi sovražniki si ne želimo, verdamt noch einmal! ..."

Ivana in Dušana je izpreletelo bliskovito čuvstvo sovraštva; ta odurni glas, ki je govoril polumljeno francoščino z nemškimi poudarkom, jima je bil dobro znan.

"Kaj menite vi, Birbantini?" se je obrnil vodja k tretjemu.

"Eh, mio Dio," se je odrezal Italijan, ki je bil sicer velik strahopetec pred Gospodom, a je obenem izrabljaj vsako priliko, da postavi von Schrattena v slabo luč, "rekel bi, da je bojazen mojega tovariša pretirana. Poglejte selo, ki leži pred nami: ogledali bi si ga vsaj nekoliko ... Ali nam niso rekli, da se pojavljajo tod okoli sumljivi ljudje?"

"Hm!" je velel vodja. "Ogledali! ... Ali menite, da moremo tvegati to? ..."

Obrnil je konja; mesečina mu je obsijala obraz, ki se je skrival prej v svoji lastni senci. Spremljevalca sta storila takisto ...

Ivan in Dušan sta spoznala razorano, mrklo obličje Halila beja v uniformi turškega oficirja! ...

Ivan je dregnil Dušana s komolcem in ga potegnil za rokav; zdaj sta se mogla odstraniti z največjo previdnostjo, zakaj pogledi neprijateljtev so bili obrnjeni v drugo stran.

Storila sta to, in dočim sta se plazila po ovinku z največjo naglico proti skupnemu skrivališču, je razlagal naš rojak pobratimu svoj načrt ...

Pri Kostu Petroviču sta našla gosta. Bil je sivolas, sključen srbski kmet zelo miroljubnega videza; ako pa si ga pogledal natančneje, si videl za njegovim pasom skrit samokres in nož z dolgim, širokim rezilom.

Prinašal je vest, da so videli Arnavte baš na ovinku, ki so ga napravili okrog Zelenike — torej še pred prekoračenjem rečice.

"Za jutri torej," je velel Dušan kratko, ko je doslišal poročilo. "Toda nocoj ne smemo trdati časa: ponuja se nam izredno lepa prilika. Ali veste, prijateljta, da stoji zunaj pred selom Halil bej z jedva osmimi do desetimi spremljevalci? Res so vsi na konjih, toda vidi se mi, da nam vse eno ne uteko, ako se jih lotimo prav ..."

"Halil bej!"

Mraz bi bil stresel vsakogar izmed naših prijateljev, ako bi bili slišali ta zamolkli vzdih, ki se je iztrgal staremu kmetu; toliko bolečine je bilo v njem, toliko neugašenega maščevanja! Toda že je izpregovoril Kazakov:

"Ali je res potrebno, da se zadržujemo s Halilom? Pustimo v nemar svoje carigradske zaobljube — te so naposled otroci prvega nagiba. Jaz sodim, da nam je skrbeti samo za naglo osvoboditev naših dam iz rok Alija Kemala in njegovih pajdašev — vse drugo si lahko pripravimo za pozneje, ako nanese slučaj."

"Umno govoriš, brate," ga je prekinil Dušan, in vendar ti ne morem pritrčiti: ni vsak tako blag človek kakor ti in tudi ne

tako brezskrben. Obljuba osvete je tudi obljuba, tem bolj, ker se nam nudi prilika, da si boljše ne moremo želeli; pred vsem pa je odstranitev Halila beja zahteva naše lastne varnosti. Z Ivanom sva namreč poslušala bejev razgovor s Švabom in Italijanom ki mu stojita ob strani tudi tu, in posnela, da nas išče z namenom, iztrgati nam lady Heleno in možo sestro, kakor hitro ju osvobodimo iz arnavtskih rok. To je za nas tem nevarnejše, ker so jim na razpolago redne turške vojaške čete. Slišala sva poleg tega tudi, da že slutijo naše skrivališče v tem selu; neizprosna zahteva in naša dolžnost ne le do sebe, marveč tudi do posvečenih ciljev srbskega osvobodjenja je, da ne uide živ niti Halil bej, niti kdorkoli izmed njegovih spremljevalcev."

Nemo kimanje z glavami je pritrčilo Ivanu, ki je razložil nato svoj načrt in zaključil: "A koga izberemo, da nas pojde izdat? ..."

"Gospodine, pošlji mene!" je zaprosel stari kmet in skočil naprej. "Pošlji mene, ako veruješ v Boga ... ako spoštuješ majko ... ako imaš sestro, ki jo ljubiš! Pošlji mene, brate, zakaj velik račun imam s preklelim Halilom bejem ... razložim ti ga pozneje! ..."

Ivan je pogledal starcu ostro v oči; zardelo se mu je, da ni prevare v njih. Nato mu je položil roko na ramo in dejal kratko:

"Pojdi, zaupamo ti! Kaj imaš storiti, veš sam, saj sem razložil ..."

Halil bej, ki je bil med tem razhajal, da si ogleda s svojimi spremljevalci to sumljivo okolico malo bliže, je imel nogo že zopet v stremenu: niti najmanjša stvar ni pričala, da bi se potikal to njegovi sovražniki, ali kakih drugi nevarni ljudje. Stara kmetica iz sela, ki so jo bili ustavili njegovi vojaki in jo vprašali strog, ali je videla takšne in takšne tujce, je zanikala vprašanje tako verodostojno, da so jo izpustili brez odlašanja. Zdajci pa je položil von Schratten svojo roko na Halilovo ramo in pokazal z desnico na temno postavo, ki je tekla iz sela proti njim, rišoč se vedno razločneje v blede mesečini. Bil je stari kmet, ki smo ga videli pravkar v razgovoru z našimi prijateljta.

"Stoj, gjavr!" je kriknil nad njim vojak z zamolklim glasom.

"Kam dirjaš? ..."

Prijel ga je za ramo in ga potegnil sirovo pred Halila beja.

"Kam se klatiš ponoči?" je za-

renčal bej nad ubogim, na videz silno prestrašenim kmetičem. "Govori, gjavr, drugače te dam obesiti na prvo drevo!"

"Bog ti daj zdravje, velemožni paša, rešitelj naš!" je zajekljaj odposlanec naših prijateljev. "Prišel si baš ob pravem trenutku, nebo bodi zahvaljeno ... Oh, gospod, ne mudi se, ukaži svojim hrabrim vojakom, da primejo razbojnika, pred katerimi trepeče vse naše selo!"

Halilu so se zasvetile oči; njegova vohuna sta sklonila glavi daleč naprej kakor dve roparski mački, vohajoči za plenom. Razumela sta kmeta le slabo, in tudi Halil bej je bil pozabil do malega vse srbske besede, kar se jih je bil naučil za časa svojega nekdanjega službovanja v teh krajih. Toda pristopil je vojak, ki je razumel jezik domačinov dovolj dobro in tolmačil beju historijo, ki jo je pripovedoval jetnik s tako pristno grozo, da so mu vsi verjeli.

Ko je hotel Halil bej vedeti, kdo in kakšni so razbojniki, pred katerimi išče pomoči, je popisal starec brez pridržka naše prijateljta do pičice, kakršni so bili.

Halil bej je komaj sopesel od razburjenja. In kako ga je prešinilo še le, ko je kmet nadaljeval:

"Pri sebi imajo dve jetnici, ki so ju menda ugrabili tu neke v bližini ... Dve tujki, obe dve mladi in krasni kakor solnce ... Kaj namerjajo z njima, ne vem; toda bojimo se, da ju hočejo umoriti ..."

"Dovolj!" je vzkliknil Halil

bej, ki se ni mogel premagovati dalje. "Še to uro mora biti vsa tolpa teh predrznih komitov v naših rokah, in potem — gorje jim! ..."

"Ekscelence," ga je prekinil von Schratten, izražaje pomislek svoje in Birbantinijeve strahopetnosti, "kdo ve, ali jih zmremo? Za boj z oboroženo četo nas je gotovo premalo." "Osel!" je kriknil bej zamolklo. "Ali ne vidiš, da se nam ponuja morebiti edina prilika, dobiti ženski v svojo oblast? Če tudi poginemo vsi — odlašati ne smemo! Hej, ti gjavr," je vprašal starca, "kje se skrivajo? Kje naj jih iščemo? ... Tak govori, ne stoj, kakor da ti je zamrnil jezik! ..."

Tolmač je prevedel te besede najbrže še srditeje, nego so zvenele, zakaj kmet je hitel pojasnjevati:

"V moji hiši so ... izgnali so mene in moje otroke, da moramo zmrzovati brez strehe; ... Oh, samo varujte nas, junaki hrabri — ako jih ne polovite vseh, bo strašno njih maščevanje nad mano, nad mojim in nad vsem našim selom! ..."

"Kaj delajo zdaj? Ali čujejo?"

"Napili so se rakije in polegli; mislim, da spe vsi, razen dveh, ki stojita na straži — eden pri vratih, eden pri jetnicah."

Kljub mraku je videl kmet,

Išče se
izkušeno dekle iz okolice E. 183 St. za hišna opravila. Zglasiti se je na 762 E. 185 St.

kako se je zasvetilo sovraštvo v pogledih trojice; narobe pa ni opazil niti Halil bej, niti von Schratten, niti Birbantini zlovešče iskre, ki se je utrnila v starčevem očesu, ko je videl, da verujejo sovražniki njegovim besedam brezpogojno.

Halil bej je skočil z mladeniško čilostjo s konja.

"Razhajajte vsi!" je ukazal svojim vojakom. "Privržite konje tu ... pripravite puške — ali ste vsi gotovi? Stopajte tiho in oprezno, ravajte naglo in brez hrupa! Pazite na moje ukaze ... Ženskama se ne sme skriviti niti las na glavi ... ako pa se brani kdo izmed možkih — pobijte ga brez usmiljenja!"

Obrnil se je h kmetu: "Vodi nas, stavec; ne boj se! ... Toda gorje ti, ako nas misliš speljati v zasedo!"

Stavec je dvignil roke, kakor da hoče ugovarjati; a Halil bej

ni čakal njegovega zatrdila. "Naprej!" se je začelo v smrti tišini, ki je zavladovala. Maščujoča pravičnost je bila zastavila roko, da osveti greha Halila, Nemca in Italijana z enim mahom.

Brez glasu, kakor prikazni, so se plazili Turki med bednimi kolibami srbskega sela.

Le tu in tam se je začelo pridušeno, razburjeno sopenje — dihanje zvezi, ki se plazi v temi proti svojemu plenu. Vojaki so pazili skrbno, da ne bi zarozljalo orožje, da ne bi počil pod nogami les in jih izdal pozornosti komitaške straže, ki jo je bil omenil stavec.

"Pozor!" je šepnil zdajci volnik. Bili so v skoraj popolnoma temni ulici med dvema polpuhrtima zgradbama: izza sten se je slišalo puhanje živine. "Tako smo pri njih ... pazite na stražo, ki stoji na oni strani voga-

la." (Dalje prihodnjije)

100 PRVE VRSTE SOUTH GROZDJA TONOV GENEVA

IMAMO NA RAZPOLAGO PO **\$28.00 TONO in MOŠT PO \$11.00 SOD**

Tudi imajo belo grozdje, mošt in nove sode od žganja po \$2.50. Prostore imamo odprte tudi v nedeljo. Brezplačno dovažanje v Clevelandu.

JOHN in TED MANDEL
15312 WATERLOO RD. KENmore 1218

Odstranite NAPETOST pri gledanju

Očesne bolezni, povzročene vsled napenjanja oči pri slabi razsvetljavi, so danes najbolj navadne bolezni med otroci in odrasčenimi.

Kadar napenjamo naše oči pri slabi razsvetljavi, preobtežimo naše srce, možgane in živce. Oslabel vid, utrujeni možgani in onemogli živci so bili vzrok že marsikateri nesreči in osebne poškodbe. To so tudi glavni vzroki glavobola, neprebave in onemoglosti.

Toda danes pa lahko odstranimo napetost pri gledanju. Znanost je dokazala, da ako hočemo preprečiti napetost oči, moramo imeti dovolj svetlobe, pravilno razširjene in proste blešča. In znanost je tudi šla preko tega ter ustvarila svetilko, ki odgovarja vsem trem zahtevam.

Ta svetilka—"Sight-Saving Three-Light Lamp" nudi tri vrste svetlobe, ki je zadostna, brez blešča in pravilno razširjena. Oglejte si jo demonstrirano pri vašemu prodajalcu.

- Posebnosti Sight-Saving Three-Light svetilke**
- A—Dve-vlakni 100-200-300 Watt luči.
  - B—Stekleni reflektor za razširjenost svetlobe.
  - C—Širok senčnik z belo podlago.
  - D—Odobrena po Illuminating Engineering Society, mednarodni organizaciji inženirjev za razsvetljavo.

THE ELECTRICAL LEAGUE
BUILDERS EXCHANGE BUILDING • 18TH FLOOR • PROSPECT NEAR ONTARIO
SIGHT IS PRICELESS—LIGHT IS CHEAP

STEAM — HOT WATER — VAPOR OIL SYSTEM-HOT AIR FURNACES LAHKO KUPITE NA 36 MESEČNIH OBROKOV ZA IZPLAČEVANJE

Sprejemamo v popravila vse različne furneze in boilerje po najnižjih cenah. Vprašajte za slovenskega zastopnika Stefan Robash.

— WOLFF HEATING CO. —
HEATING ENGINEERS
9703 NORTH BOULEVARD
Telefon: GLEnville 9218, 9219

VABILO — na — VABILO

JESENSKO PLESNO VESELICO
katere priredi
SLOVENSKO MOŠKO DRUŠTVO
CARNIOLA TENT 1288
THE MACCABEES
v soboto, dne 16. novembra, 1935
na St. Clair Ave. — Pričetek ob 7:30 zvečer.

Cenjeno občinstvo je vljudno vabljeno, da poseti brate Makabeje. Postrežba bo izvrstna. Vabi se tudi vse cenjeno članstvo ženskega društva Maccabees iz Clevelanda in Collinwooda. Odbor želi in pričakuje, da se bo vdeležil sleherni član, ki spada k društvu Carniola Tent 1288.

VLJUDNO STE VABLJENI VSI!
Prijazno Vas vse pričakuje—Veselični odbor